

УКРАЇНА

(19) UA (11) 76563 (13) U
(51) МПК (2013.01)
G06G 3/00ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

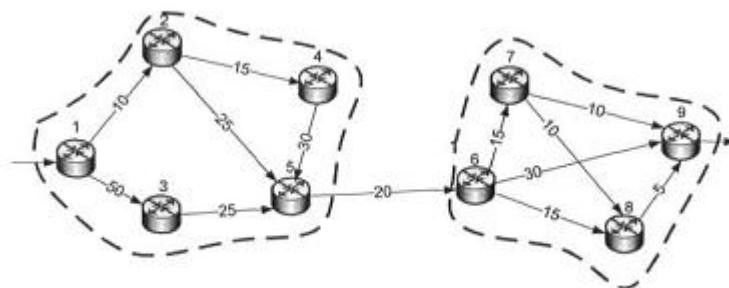
- (21) Номер заявки: **у 2012 07118**
(22) Дата подання заявики: **12.06.2012**
(24) Дата, з якої є чинними **10.01.2013**
права на корисну
модель:
(46) Публікація відомостей **10.01.2013, Бюл.№ 1**
про видачу патенту:

- (72) Винахідник(и):
**Лемешко Олександр Віталійович (UA),
Євсєєва Оксана Юріївна (UA),
Вавенко Тетяна Василівна (UA),
Коваленко Тетяна Миколаївна (UA)**
(73) Власник(и):
**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ РАДІОЕЛЕКТРОНІКИ,
пр. Леніна, 14, м. Харків, 61166 (UA)**

(54) СПОСІБ БАЛАНСУВАННЯ НАВАНТАЖЕННЯ В ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ МЕРЕЖАХ 3
НЕОДНОРІДНОЮ СТРУКТУРОЮ

(57) Реферат:

Спосіб балансування навантаження в телекомунікаційних мережах з неоднорідною структурою, що здійснює управління багатошляховою маршрутизацією та забезпечує ефективне балансування навантаження в рамках моделі маршрутизації з балансуванням навантаження для телекомунікаційних мереж з неоднорідною структурою. Розв'язання задачі управління трафіком здійснено шляхом використання підходу "за підмережами", в рамках якого задача управління трафіком в ході розв'язання задачі маршрутизації з балансуванням навантаження розв'язується окремо для кожної підмережі, на які умовно розбивається мережа з неоднорідною структурою таким чином, щоб зв'язність маршрутизаторів в підмережах була вища, ніж між підмережами.

Фіг. 1

UA 76563 U

UA 76563 U

Корисна модель належить до галузі електрозв'язку і є технологією управління трафіком, може знайти застосування на приграницях вузлах (маршрутизаторах і комутаторах третього рівня) транспортної телекомуникаційної мережі (ТКМ) при вирішенні задач маршрутизації для забезпечення збалансованої завантаженості каналів ТКМ з неоднорідною структурою.

5 Відомий спосіб управління трафіком в ТКМ (див. Wang Y., Wang Z. Explicit routing algorithms for Internet Traffic Engineering // Proc. of 8th International Conference on Computer Communications and Networks. Paris, 1999. - Р. 582-588) полягає в тому, що на основі використання потокової багатопродуктової багатополюсної моделі ТКМ розв'язується задача маршрутизації з балансуванням навантаження у каналах зв'язку. В рамках даного способу управління трафіком 10 в ході його маршрутизації покращується рівень балансування завантаження каналів зв'язку. Як відомо, чимвищий рівень балансування навантаження, тим кращі значення показників якості обслуговування, в тому числі середня затримка та рівень втрат пакетів. В рамках відомого способу відбувається розрахунок шляхових потоків таким чином, що їх значення приймають 15 збалансований характер в ході розв'язання оптимізаційної задачі щодо мінімізації максимального завантаження каналів ТКМ.

Найкращі результати управління трафіком в рамках відомого способу досягаються для мереж з однорідною структурою, де зв'язність вузлів мережі приблизно однакова. При управлінні трафіком для мереж з неоднорідною структурою, на базі яких переважно і побудовані 20 транспортні ТКМ, мінімізація максимального завантаження каналів зв'язку не завжди призводить до максимального підвищення якості обслуговування, що обумовлено присутністю в мережі "вузьких місць" - каналів з найменшою пропускною здатністю. Значення завантаженості 25 каналу в "вузькому місці" приймає найбільше своє значення серед значень навантажень на інших частинах мережі, що, у свою чергу, перешкоджає мінімізації завантаженності інших каналів, приводячи до їх необґрунтованого зростання, тим самим погіршуєчи якість обслуговування.

Найбільш близьким до запропонованого технічного рішення є спосіб управління трафіком (див. патент US № 7.889.661 B2, МПК H04L 12/28, публ. 29.05.2003), який забезпечує розв'язання задачі багатополяхової маршрутизації з балансуванням навантаження в рамках моделі маршрутизації з балансуванням навантаження в каналах ТКМ.

30 В рамках способу-прототипу ТКМ описується за допомогою орієнтованого графа $G = (V, E)$, де V - це множина вузлів ТКМ, а E - множина каналів. Пропускна здатність каналу E_{ij} ТКМ, який з'єднує вузли V_i та V_j ($E_{ij} \in E$), позначена через c_{ij} . Кожному k -му трафіку з множини K ($k \in K$) відповідає ряд параметрів: d_k , s_k , t_k - інтенсивність k -го трафіку, вузол-джерело та вузол-отримувач відповідно. Керуючою змінною виступає величина x_{ij}^k , яка характеризує частку k -го трафіку, що проходить через канал $E_{ij} \in E$. У відповідності до фізики задачі, на змінні x_{ij}^k накладаються обмеження:

$$0 \leq x_{ij}^k \leq 1. \quad (1)$$

Щоб не допустити втрат на мережних вузлах та у мережі в цілому, забезпечується виконання умов збереження потоку:

$$\left\{ \begin{array}{l} \sum_{E_{ij} \in E} x_{ij}^k - \sum_{E_{ij} \in E} x_{ij}^k = 0, k \in K, i \neq s_k, t_k \\ \sum_{E_{ij} \in E} x_{ij}^k - \sum_{E_{ij} \in E} x_{ij}^k = 1, k \in K, i = s_k \\ \sum_{E_{ij} \in E} x_{ij}^k - \sum_{E_{ij} \in E} x_{ij}^k = -1, k \in K, i = t_k \end{array} \right. . \quad (2)$$

Крім цього, складовою моделі є умова забезпечення відсутності перевантаження у каналах 40 зв'язку:

$$\sum_{k \in K} d_k x_{ij}^k \leq c_{ij} \alpha, E_{ij} \in E, \quad (3)$$

де α - динамічно керований поріг завантаження каналів ТКМ (максимальне завантаження), на який накладаються наступні обмеження:

$$0 \leq \alpha \leq 1. \quad (4)$$

В ході розв'язання задачі управління трафіком мінімізується максимальне завантаження каналів ТКМ α :

$$\alpha \rightarrow \min. \quad (5)$$

Недоліки способу-прототипу обумовлені його централізованим характером рішень при розв'язанні задач управління трафіком для мереж з неоднорідною структурою, що знижує якість балансування навантаження в окремих частинах ТКМ, а також погіршує числові значення показників якості обслуговування.

В основу корисної моделі поставлена задача створити спосіб маршрутизації в телекомунікаційній мережі, який в рамках балансування навантаження забезпечить підвищення якості обслуговування для мереж з неоднорідною структурою, в яких зв'язність вузлів ТКМ може суттєво різнятися.

Ця задача вирішена таким чином. У способі балансування навантаження в телекомунікаційних мережах з неоднорідною структурою, що здійснює управління багатошляховою маршрутизацією та забезпечує ефективне балансування навантаження в рамках моделі маршрутизації з балансуванням навантаження для телекомунікаційних мереж з неоднорідною структурою, згідно з запропонованою корисною моделлю, розв'язання задачі управління трафіком здійснено шляхом використання підходу "за підмережами", в рамках якого задача управління трафіком в ході розв'язання задачі маршрутизації з балансуванням навантаження розв'язується окремо для кожної підмережі, на які умовно розбивається мережа з неоднорідною структурою таким чином, щоб зв'язність маршрутизаторів в підмережах була вища, ніж між підмережами.

З метою адаптації рішення для мереж з неоднорідною структурою запропоновано змінити підхід до розв'язання задачі маршрутизації, а саме: розв'язувати задачу маршрутизації не у рамках централізованого методу, як в способі-прототипі, а в рамках методу "за підмережами". При такому підхіді задача маршрутизації в рамках моделі (1)-(5) розв'язується окремо для кожної підмережі, на які можна розбити мережу. Такий підхід дозволяє отримати більш високу якість балансування навантаження в підмережах мережі, тим самим покращити числові значення основних показників якості обслуговування (середню затримку, джитер, рівень втрат пакетів).

Розв'язання задачі управління трафіком в рамках запропонованого способу "за підмережами" здійснюється наступним чином:

1. Телекомунікаційна мережа умовно розбивається на підмережі таким чином, щоб зв'язність вузлів в підмережах була вища, ніж між підмережами.
2. Дляожної підмережі окремо формалізується та розв'язується задача управління трафіком в рамках моделі (1)-(5) в ТКМ.
3. Оцінюється якість балансування в підмережах та в ТКМ в цілому.

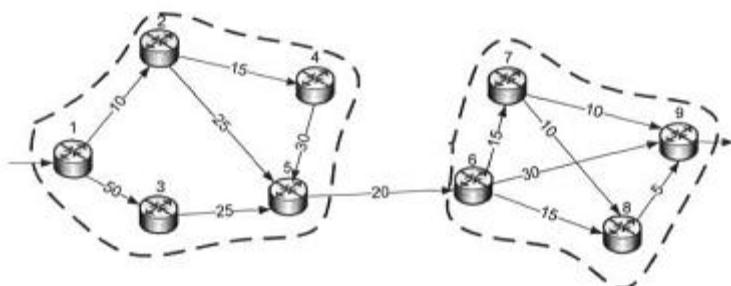
На фіг. 1-5 показані результати порівняльного аналізу запропонованого методу зі способом-прототипом. Для прикладу була вибрана топологія ТКМ, представлена на фіг. 1, де трафік передавався від вузла-відправника 1 до вузла-одержувача 9. На структурі ТКМ позначені пропускні здатності каналів зв'язку (1/c). На фіг. 2 показано порівняння якості балансування для всієї мережі в рамках способу-прототипу та способу "за підмережами" в залежності від інтенсивності трафіку, що надходить до мережі (1/c). Для мережі в цілому якість балансування у способі "за підмережами" не підвищується, та в рамкахожної підмережі маємо суттєве покращення якості балансування (фіг. 3, 4). На фіг. 5 наведено порівняльні залежності середньої затримки пакетів від інтенсивності трафіку, що надходить в ТКМ. Для розрахунку середніх затримок пакетів канали зв'язку мережі моделювалися, як приклад, у вигляді системи масового обслуговування M/M/1.

Як показали результати досліджень, якість обслуговування в результаті управління трафіком в ході розв'язання задачі маршрутизації в рамках запропонованого методу "за підмережами" тим вище, чим вища неоднорідність мережі (чим зв'язність в підмережах вище зв'язаності між підмережами). У наведеному прикладі (фіг. 5) середні затримки пакетів зменшувалися у середньому на 25-30 %.

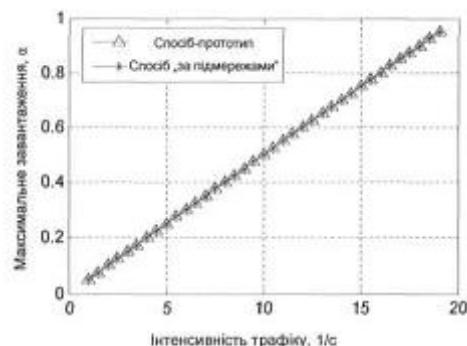
Таким чином, запропонована корисна модель дозволяє отримати більш високу якість балансування навантаження в підмережах мережі, внаслідок чого значно покращиться числові значення основних показників якості обслуговування (середня затримка, джитер, рівень втрат пакетів).

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

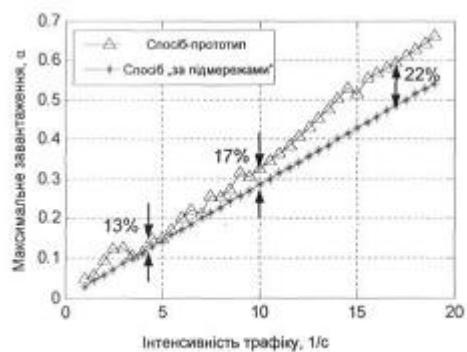
Спосіб балансування навантаження в телекомунікаційних мережах з неоднорідною структурою, що здійснює управління багатошляховою маршрутизацією та забезпечує ефективне балансування навантаження в рамках моделі маршрутизації з балансуванням навантаження для телекомунікаційних мереж з неоднорідною структурою, який **відрізняється** тим, що розв'язання задачі управління трафіком здійснено шляхом використання підходу "за підмережами", в рамках якого задача управління трафіком в ході розв'язання задачі маршрутизації з балансуванням навантаження розв'язується окремо для кожної підмережі, на які умовно розбивається мережа з неоднорідною структурою таким чином, щоб зв'язність маршрутизаторів в підмережах була вища, ніж між підмережами.

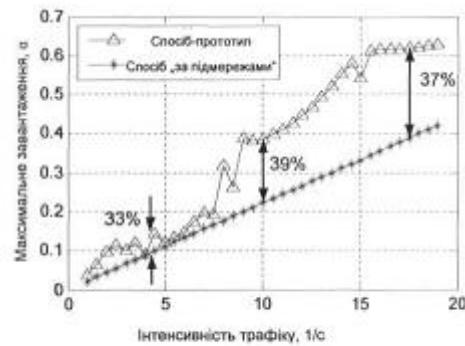
Фіг. 1

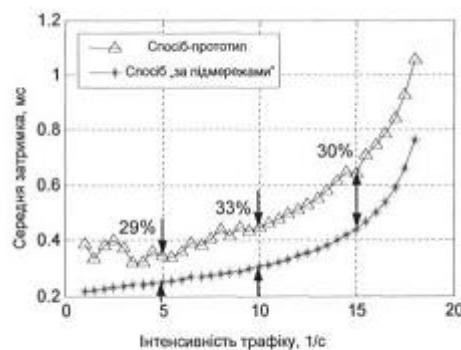
Фіг. 2

Фіг. 3

Фір. 4

Фір. 5